

Regeling vakbekwaamheid medewerkers beleggingsondernemingen Wft

Regeling van de Minister van Financiën van 2017-0000211126, directie Financiële Markten, houdende regels tot vaststelling van de criteria voor de beoordeling van de vakbekwaamheid van werknemers van een beleggingsonderneming en tot wijziging van de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft ter implementatie van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 en van de Vrijstellingsregeling Wft (Regeling vakbekwaamheid medewerkers beleggingsondernemingen Wft)

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Gelet op de artikelen 1:25, vierde lid, 2:104, eerste en tweede lid, 3:3 en 4:9, vierde lid, van de Wet op het financieel toezicht, en de artikelen 5a en 29b, tweede lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft;

BESLUIT:

§ 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. het besluit: het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft;
- b. werknemers: werknemers en andere natuurlijke personen die onder verantwoordelijkheid van de beleggingsonderneming cliënten informeren over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's, beleggingsdiensten of nevendiensten of die zich rechtstreeks bezighouden met het adviseren van cliënten over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's.

§ 2. Criteria vakbekwaamheid

Bepalingen ter uitvoering van artikel 5a van het besluit

Artikel 2

1. Een beleggingsonderneming zorgt ervoor dat haar werknemers over de benodigde kennis beschikken van:
 - a. de belangrijkste kenmerken en risico's van de financiële instrumenten of gestructureerde deposito's die via de beleggingsonderneming verkrijgbaar zijn, met inbegrip van de kosten en eventuele fiscale gevolgen;
 - b. de totale kosten die door de cliënt moeten worden gemaakt in verband met de financiële instrumenten of gestructureerde deposito's en het verlenen van een beleggingsdienst of nevendienst;
 - c. de kenmerken en omvang van de beleggingsdiensten of nevendiensten die de beleggingsonderneming verleent;

- d. de werking van de financiële markten en de wijze waarop en de mate waarin de financiële markten de waarde en de prijs van financiële instrumenten en gestructureerde deposito's beïnvloeden;
 - e. de invloed van economische cijfers en nationale, regionale en mondiale gebeurtenissen op de financiële markten en de waardeontwikkeling van financiële instrumenten en gestructureerde deposito's;
 - f. het verschil tussen eerder behaalde resultaten en scenario's voor toekomstige resultaten, evenals de beperkingen van prognoses;
 - g. de hoofdlijnen van de verordening marktmisbruik en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
 - h. de informatie die zij aan cliënten verstrekken met betrekking tot een financieel instrument of gestructureerde deposito zoals de essentiële beleggersinformatie;
 - i. handelsplatformen of secundaire markten die relevant zijn voor de financiële instrumenten of gestructureerde deposito's waarover zij informeren of adviseren; en
 - j. de waarderingsmethoden voor het financiële instrument of de gestructureerde deposito waarover informatie wordt verstrekt of waarover wordt geadviseerd.
2. In aanvulling op het eerste lid beschikt een werknemer die cliënten rechtstreeks adviseert over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's over basiskennis met betrekking tot het beheren van individuele vermogens.
3. In afwijking van het eerste lid kan een werknemer die niet over de benodigde kennis beschikt, bedoeld in het eerste lid, een cliënt informeren over financiële instrumenten, gestructureerde deposito's, beleggingsdiensten of nevendiensten respectievelijk adviseren over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's indien:
- a. de werknemer wordt begeleid door een andere werknemer van de beleggingsonderneming die voldoet aan het eerste lid;
 - b. de andere werknemer beschikt over de nodige vaardigheden en middelen om als begeleider te kunnen optreden;
 - c. de andere werknemer de verantwoordelijkheid draagt voor de door de werknemer gegeven informatie of adviezen; en
 - d. de werknemer gedurende een periode van ten hoogste vier jaren onder begeleiding werkt.

§ 3. Aanvullende regels bedrijfsvoering

Bepalingen ter uitvoering van artikel 29b, tweede lid, van het besluit

Artikel 3

Een beleggingsonderneming evalueert jaarlijks de vakbekwaamheid van haar werknemers en de opleidingswensen van haar werknemers.

§ 4. Wijziging andere regelingen

Artikel 4

De **Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1b wordt in tabel 1b in de alfabetische rangschikking een onderdeel ingevoegd, luidende:

Beleggingsondernemingen en gereglementeerde markten	<i>Richtlijn markten voor financiële markten 2014:</i>	
	art. 73, eerste lid	Opzetten mechanismen om de melding van (potentiële) inbreuken op de bepalingen van de verordening markten voor financiële instrumenten en op de artikelen ter implementatie van de richtlijn markten voor financiële markten 2014 mogelijk te maken

B

In artikel 2 wordt in tabel 2 het onderdeel met betrekking tot beleggingsondernemingen en gereglementeerde markten vervangen door:

Beleggingsondernemingen en gereglementeerde markten	<i>Richtlijn markten voor financiële markten 2014:</i>	
	art. 5, derde lid, eerste alinea	Informeren van ESMA over verlening of intrekking van een vergunning
	art. 9, tweede lid, eerste alinea, laatste volzin	Informeren van ESMA over het verlenen van toestemming aan leden van het bestuur van een beleggingsonderneming om een extra niet-uitvoerende bestuursfunctie te vervullen
	art. 17, vijfde lid, vijfde alinea	Verstrekken van beschrijving interne beheersing van beleggingsonderneming aan bevoegde autoriteit lidstaat van herkomst van het handelsplatform waar beleggingsonderneming DEA heeft
	art. 18, tiende lid	Het op verzoek van ESMA beschikbaar stellen van informatie over werking van een MTF of OTF Informatie aan ESMA over verlening van vergunning als MTF of OTF aan ESMA
	art. 31, tweede lid, tweede alinea	In kennisstelling van ESMA van inbreuken op regels en handelsvoorwaarden van een MTF of OTF
	art. 32, tweede lid, derde alinea	In kennisstelling van ESMA van uitsluiting of opschorting van de handel van een financieel instrument op een handelsplatform
	art. 33, zesde lid	Informatie aan ESMA over registratie MKB-groeimarkt of

art. 34, tweede lid	doorhaling van registratie Het op verzoek van ESMA verstrekken van informatie over verbonden agenten i.v.m. grensoverschrijdende dienstverlening
art. 44, zesde lid	Informatie aan ESMA over intrekken vergunning gereguleerde markt
art. 45, tweede lid, derde alinea	Informeren ESMA over het verlenen toestemming aan leden van het bestuur gereguleerde markt om extra niet-uitvoerende bestuursfunctie te vervullen
art. 48, vijfde lid, tweede alinea	Informatie aan ESMA over parameters stilleggen handel op gereguleerde markt
art. 52, tweede lid, derde alinea	Mededeling aan ESMA en andere bevoegde autoriteiten van besluit opschorten of uitsluiten van de handel van financieel instrument
art. 54, tweede lid, tweede alinea	Informeren ESMA over ernstige inbreuken op regels en handelsvoorwaarden
art. 57, zesde lid, eerste alinea	Raadplegen bevoegde autoriteiten over positielimiet grondstoffenderivaat
art. 57, zesde lid, tweede alinea	Afsluiten samenwerkingsovereenkomst voor gegevensuitwisseling
art. 57, tiende lid	Informatie aan ESMA over bijzonderheden van positiebeheerscontroles
art. 75, derde lid	Informatie aan ESMA over klachten- en beroepsprocedures
art. 79, zesde lid	Samenwerken met openbare instanties die toezicht houden op spotmarkten
art. 79, zevende lid	Samenwerken met en verslag uitbrengen aan andere overheidsinstanties over agrarische grondstoffenderivaten
art. 87	Algemene samenwerking en informatieverplichting ESMA

C

In artikel 3 wordt in tabel 3 het onderdeel met betrekking tot Beleggingsondernemingen en gereguleerde markten vervangen door:

Beleggingsondernemingen *Richtlijn markten voor financiële markten 2014:*

en gereguleerde markten	artikel 57, zesde lid, eerste alinea	Geschil toezichthoudende instanties over toepassing unieke positielimiet
	artikel 82	Te late honorering of afwijzing van een verzoek gericht aan een toezichthoudende instantie van een andere lidstaat
	artikel 86	Onvoldoende samenwerken of uitvoering geven aan taken door een toezichthoudende instantie van een andere lidstaat

Artikel 5

De **Vrijstellingsregeling Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, aanhef, wordt "beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland, voor zover" vervangen door:
beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland, die in Nederland uitsluitend beleggingsdiensten verlenen aan in aanmerking komende tegenpartijen of professionele beleggers als bedoeld in bijlage II, afdeling I, van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf handelen voor eigen rekening, voor zover.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
4. Het eerste lid is niet van toepassing op de in dat lid bedoelde beleggingsondernemingen die op grond van artikel 47, derde lid, eerste en tweede volzin, van de verordening markten voor financiële instrumenten bevoegd zijn vanuit een bijkantoor gelegen in een andere lidstaat in Nederland de in het eerste lid bedoelde beleggingsdiensten te verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf te handelen voor eigen rekening.

B

Na artikel 10 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10a

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:18 van de wet en artikel 10 zijn van artikel 2:96 van de wet vrijgesteld beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is die in Nederland uitsluitend in de uitoefening van hun beroep of bedrijf voor eigen rekening handelen, indien zij transacties in financiële instrumenten uitvoeren met of door middel van personen die ingevolge de wet bevoegd zijn in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf voor eigen rekening te handelen.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de in dat lid bedoelde beleggingsondernemingen die op grond van artikel 47, derde lid, eerste en tweede volzin, van de verordening markten voor financiële instrumenten bevoegd zijn vanuit een

bijkantoor gelegen in een andere lidstaat in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf te handelen voor eigen rekening.

C

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. In het eerste lid (nieuw) vervalt "die in Nederland uitsluitend beleggingsdiensten verlenen aan in aanmerking komende tegenpartijen of professionele beleggers of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf handelen voor eigen rekening,".
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Beleggingsondernemingen die ingevolge artikel 10a, eerste lid, zijn vrijgesteld van artikel 2:96 van de wet zijn tevens vrijgesteld van hetgeen ingevolge het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen, met uitzonderingen van de artikelen 3:5 en 3:7 van de wet is bepaald.

D

Artikel 35 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Beleggingsondernemingen die ingevolge artikel 10a, eerste lid, zijn vrijgesteld van artikel 2:96 van de wet zijn tevens vrijgesteld van hetgeen ingevolge de hoofdstukken 4.2 en 4.3, met uitzondering van artikel 4:91n, van de wet is bepaald.

§ 4. Slotbepalingen

Artikel 8

Deze regeling treedt in werking met ingang van 3 januari 2018.

Artikel 9

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling vakbekwaamheid medewerkers beleggingsondernemingen Wft.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

W.B. Hoekstra

TOELICHTING

Algemeen

§1. Inleiding

In deze regeling zijn nadere regels opgenomen omtrent de vakbekwaamheid van personen die werkzaam zijn bij een beleggingsonderneming die cliënten informeren over financiële instrumenten, beleggingsdiensten of nevendiensten of die zich rechtstreeks bezighouden met het adviseren van cliënten over financiële instrumenten. Deze aanvullende regels zijn gebaseerd op de door de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) omtrent vakbekwaamheid opgestelde Richtsnoeren voor de beoordeling van kennis en bekwaamheid.¹ Verder worden in deze regeling de regels uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (MiFID II) verwerkt die betrekking hebben op de samenwerking en informatie-uitwisseling van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) met de toezichthoudende instanties van andere lidstaten en ESMA. Tenslotte bevat deze regeling enige bepalingen die vrijstellingen regelen voor ondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is en die in Nederland beleggingsdiensten verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf handelen voor eigen rekening.

§2. Vakbekwaamheid

Artikel 5a van het Besluit Gedragtoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo) voorziet in de bevoegdheid om bij ministeriële regeling regels te stellen met betrekking tot de vakbekwaamheid van werknemers van een beleggingsonderneming en andere natuurlijke personen die onder verantwoordelijkheid van de beleggingsonderneming cliënten informeren over financiële instrumenten, beleggingsdiensten of nevendiensten en werknemers en natuurlijke personen die zich rechtstreeks bezighouden met het adviseren van cliënten over financiële instrumenten. Aangezien artikel 4:9, derde lid, van de Wft en artikel 5a van het BGfo van overeenkomstige toepassing zijn op banken of beleggingsondernemingen die aan cliënten gestructureerde deposito's als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel 43, van MiFID II verkopen of adviseren (zie artikel 4:2e van de Wft) hebben de hiervoor bedoelde vakbekwaamheidseisen ook betrekking op het informeren of adviseren over gestructureerde deposito's. In de Regeling vakbekwaamheid werknemers van een beleggingsonderneming zijn de vakbekwaamheidseisen voor deze werknemers nader uitgewerkt.

§3. Grensoverschrijdende samenwerking en informatie-uitwisseling

Op grond van MiFID II dient een nationale toezichthouder in voorkomende gevallen bepaalde informatie naar ESMA te zenden of te delen met toezichthoudende instanties van andere lidstaten. Zo bepaalt artikel 5, derde lid, van MiFID II dat ESMA van elke verlening van een vergunning aan een beleggingsonderneming in kennis wordt gesteld. Ook dient een nationale toezichthouder in voorkomende gevallen bepaalde zaken met toezichthoudende instanties van andere lidstaten af te stemmen. Artikel 57, zesde lid, van MiFID II bepaalt bijvoorbeeld in het kader van de vaststelling van positielimieten dat de relevante toezichthouder de toezichthoudende instanties van andere lidstaten raadpleegt indien het desbetreffende grondstoffenderivaat in meerdere rechtsgebieden in aanzienlijke hoeveelheden wordt verhandeld. Dergelijke voorschriften zijn in de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft (regeling taakuitoefening) opgenomen. De AFM dient bij de uitvoering van haar taken rekening te houden met deze artikelen.

¹ www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015-1886_nl.pdf.

§4. Wijziging Vrijstellingsregeling Wft

De regeling bevat enkele wijzigingen van de op grond van de Vrijstellingsregeling Wft (vrijstellingsregeling) geldende vrijstellingen voor beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is die in Nederland beleggingsdiensten verlenen of handelen voor eigen rekening.

In de eerste plaats wordt het toepassingsbereik van de in de vrijstellingsregeling opgenomen vrijstelling voor beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika en Zwitserland die in Nederland beleggingsdiensten verlenen of handelen voor eigen rekening aangepast. Die wijziging houdt verband met de in de Wet implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 opgenomen regels voor personen met zetel in een staat die geen lidstaat is die voornemens zijn in Nederland beleggingsdiensten te verlenen aan niet-professionele beleggers of niet-professionele beleggers die hebben aangegeven dat zij willen worden aangemerkt als professionele beleggers (opt-up professionele beleggers).² Als gevolg van de hiervoor bedoelde wijziging komen enkel nog personen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland in aanmerking voor de vrijstelling van de ingevolge de Wft geldende vergunningplicht voor beleggingsondernemingen alsmede van (bepaalde) doorlopend toezichteisen, indien zij in Nederland uitsluitend beleggingsdiensten verlenen aan (per se) professionele beleggers of in aanmerking komende tegenpartijen of in Nederland voor eigen rekening handelen.

Daarnaast wordt een vrijstelling van de hiervoor bedoelde vergunningplicht en doorlopende toezichteisen geïntroduceerd voor beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is, die voornemens zijn in Nederland uitsluitend te handelen voor eigen rekening. Deze maatregel geeft uitvoering aan een toezegging van de regering om in samenspraak met de AFM een vrijstelling voor dergelijke personen uit te werken die nauw aansluit bij de in enkele andere lidstaten geldende vrijstellingsregelingen voor handelaren voor eigen rekening met zetel in een staat die geen lidstaat is.³

§3. Marktconsultatie

PM.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Een beleggingsonderneming dient op grond van artikel 4:9, derde lid, van de Wft zorg te dragen voor de vakbekwaamheid van haar werknemers en van andere natuurlijke personen die onder haar verantwoordelijkheid cliënten informeren over financiële instrumenten, gestructureerde deposito's, beleggingsdiensten of nevendiensten of die zich rechtstreeks bezighouden met het adviseren van cliënten over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's. In artikel 1 is een definitie van werknemer opgenomen zodat wordt voorkomen dat in de regeling steeds dient te worden uitgeschreven over welke werknemers van de beleggingsonderneming en andere personen het gaat.

Artikel 2

Artikel 5a van het BGfo voorziet in de bevoegdheid om bij ministeriële regeling regels te stellen met betrekking tot de vakbekwaamheid van werknemers van een beleggingsonderneming die cliënten informeren over financiële instrumenten, beleggingsdiensten of nevendiensten en werknemers of die zich rechtstreeks bezighouden

² Zie het voorgestelde artikel 2:99a van de Wft, Kamerstukken I 2017/18, 34 583, A, p. 13 en 14.

³ Kamerstukken II 2017/18, 34 583, nr. 11, p. 3 en 4.

met het adviseren van cliënten over financiële instrumenten. Hetzelfde geldt voor het informeren of adviseren van cliënten over gestructureerde deposito's. In artikel 2 is opgenomen over welke kennis die werknemers dienen te beschikken. Hierbij is aangesloten bij de Richtsnoeren voor de beoordeling van kennis en bekwaamheid die ESMA heeft vastgesteld op grond van artikel 25, negende lid, van MiFID II.⁴ Het kennisniveau van werknemers die adviseren zal hoger dienen te zijn dan dat van werknemers die slechts informeren over financiële instrumenten en diensten. Het is de verantwoordelijkheid van de beleggingsonderneming om zorg te dragen voor deze vakbekwaamheid en te bepalen wat de passende kwalificatie en passende ervaring is om de desbetreffende informerende of adviserende taak uit te oefenen. Daarnaast dient de beleggingsonderneming haar werknemers voldoende tijd en middelen te geven om deze kennis en bekwaamheid te verwerven en deze te gebruiken bij de dienstverlening aan cliënten. Het is aan de beleggingsonderneming om te bepalen hoe dit in de praktijk vorm wordt gegeven. . Indien een werknemer (nog) niet over de in het eerste lid bedoelde kennis beschikt, kan die werknemer niet een cliënt informeren over financiële instrumenten, gestructureerde deposito's, beleggingsdiensten of nevendiensten respectievelijk adviseren over financiële instrumenten of gestructureerde deposito's. Dit is wel mogelijk indien een andere werknemer van de beleggingsonderneming de hiervoor bedoelde werknemer die niet over de benodigde kennis beschikt, begeleidt en tevens wordt voldaan aan artikel 2, derde lid. De werknemer die als begeleider optreedt, dient dan wel aan de vakbekwaamheidseisen te voldoen zoals opgenomen in artikel 2, eerste lid, en is ook verantwoordelijk voor de gegeven adviezen. Een dergelijke situatie mag niet langer duren dan vier jaar.

Artikel 3

In artikel 29b, tweede lid, van het BGfo is opgenomen dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de bedrijfsvoering van een beleggingsonderneming ten aanzien van het beoordelen, onderhouden en bijhouden van de vakbekwaamheid van werknemers. In artikel 3 van deze regeling is opgenomen dat een beleggingsonderneming jaarlijks de vakbekwaamheid van haar werknemers evalueert. Door middel van deze evaluatie brengt de beleggingsonderneming in kaart of de vakbekwaamheid van haar werknemers nog aansluit op nieuwe wet- en regelgeving en eventueel nieuwe financiële instrumenten waarin de beleggingsonderneming voornemens is te gaan adviseren. Tevens is de evaluatie een mogelijkheid voor de beleggingsonderneming om de opleidingswensen van haar werknemers in kaart te brengen.

Artikel 4

A (artikel 1b)

Artikel 1b van de regeling taakuitoefening bevat in een tabel een opsomming van voorschriften uit verschillende richtlijnen waarmee de AFM bij het uitvoeren van haar taken rekening moet houden. Aan deze tabel wordt artikel 73, eerste lid, van MiFID II toegevoegd. Dit artikel draagt lidstaten op er zorg voor te dragen dat de nationale toezichthouders in het kader van MiFID II en de verordening markten voor financiële instrumenten (MiFIR) mechanismen opzetten om de melding van potentiële of daadwerkelijke inbreuken op voorschriften ter implementatie van MiFID II of inbreuken op artikelen van MiFIR mogelijk te maken. Door in artikel 1b een verwijzing naar artikel 73, eerste lid, van MiFID II op te nemen, wordt geregeld dat de AFM een dergelijk

⁴ www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015-1886_nl.pdf.

mechanisme dient in te richten. Overigens beschikt de AFM reeds over procedures met betrekking tot het melden van inbreuken op artikelen van de Wft.

B (artikel 2)

Artikel 2 van de regeling taakuitoefening bepaalt middels een tabel welke in (bepaalde) Europese richtlijnen opgenomen samenwerkingsbepalingen of verplichtingen tot het verstrekken van informatie door de Nederlandsche Bank of de AFM in aanmerking moeten nemen bij de uitoefening van hun taken. Het in die tabel opgenomen onderdeel met betrekking tot de richtlijn markten voor financiële instrumenten (MiFID I) wordt vervangen door een onderdeel waarin enige artikelen van MiFID II worden opgesomd. Het gaat daarbij om artikelen die nationale toezichthoudende instanties opdragen om toezichtrelevante informatie met elkaar of met ESMA te delen.

C (artikel 3)

Dit onderdeel wijzigt artikel 3 van de regeling taakuitoefening. Dit artikel regelt voor welke richtlijnartikelen de procedure bij de Europese toezichthouders tot schikking van meningsverschillen tussen nationale toezichthoudende instanties in grensoverschrijdende situaties ingezet kan worden. Dit onderdeel vervangt daarbij het reeds bestaande onderdeel in de tabel met betrekking tot MiFID I door een onderdeel dat de relevante artikelen uit MiFID II opsomt. In de genoemde gevallen kan de AFM een meningsverschil met een toezichthoudende instantie van een andere lidstaat neerleggen bij ESMA.

Artikel 5

A (artikel 10 vrijstellingsregeling)

Dit onderdeel wijzigt artikel 10, eerste lid, aanhef, van de vrijstellingsregeling. Op grond van dat artikel zijn van de in artikel 2:96 van de Wft neergelegde vergunningplicht vrijgesteld beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland, die voornemens zijn in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of in de uitoefening van hun beroep of bedrijf te handelen voor eigen rekening, indien zij voldoen aan de in artikel 10 van de vrijstellingsregeling neergelegde voorwaarden. De wijziging van artikel 10, eerste lid, aanhef, bewerkstelligt dat de hiervoor bedoelde vrijstelling nog enkel van toepassing is op de hiervoor bedoelde beleggingsondernemingen, indien zij voornemens zijn in Nederland uitsluitend beleggingsdiensten te verlenen aan professionele beleggers of in aanmerking komende tegenpartijen of in de uitoefening van beroep of bedrijf in Nederland handelen voor eigen rekening. Beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland die (voldoen aan de in artikel 10 neergelegde voorwaarden en) die voornemens zijn in Nederland beleggingsdiensten te verlenen aan niet-professionele beleggers of personen die hebben verzocht om aangemerkt te worden als professionele belegger vallen niet langer binnen het toepassingsbereik van artikel 10.

De wijziging van artikel 10, eerste lid, aanhef, houdt verband met het in de Wet implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 opgenomen artikel 2:99a van de Wft. In artikel 2:99a zijn de vergunningeisen opgenomen waaraan een beleggingsonderneming met zetel in een staat die geen lidstaat is moet voldoen, indien zij in Nederland beleggingsdiensten te verleent aan niet-professionele beleggers of personen die hebben verzocht om aangemerkt te worden als professionele belegger (opt-up professionele beleggers). Tot die vergunningeisen behoort onder meer de eis om in

Nederland een bijkantoor te vestigen (artikel 2:99a, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wft). In de nota naar aanleiding van het verslag is van regeringszijde opgemerkt dat er geen redenen zijn om beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland uit te zonderen van de hiervoor bedoelde bijkantoorverplichting, indien zij in Nederland beleggingsdiensten verlenen aan niet-professionele beleggers of personen die hebben verzocht om aangemerkt te worden als professionele belegger.⁵

De wijziging van het toepassingsbereik van artikel 10, eerste lid, heeft derhalve tot gevolg dat beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland die in Nederland beleggingsdiensten verlenen aan niet-professionele beleggers of opt-up professionele beleggers niet langer kunnen worden vrijgesteld van artikel 2:96 van de Wft. Zij dienen derhalve te beschikken over een door de AFM op grond van dat artikel verleende vergunning. Voorts moeten zij een bijkantoor in Nederland vestigen.⁶

Het nieuwe artikel 10, vierde lid, regelt dat geen vrijstelling kan worden verleend (op grond van het eerste lid van dat artikel) aan een beleggingsonderneming waarop artikel 47, derde lid, eerste en tweede volzin, van MiFIR van toepassing is. Laatstgenoemd artikel ziet op de situatie dat een beleggingsonderneming met zetel in een staat die geen lidstaat is vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat in Nederland de in artikel 10, eerste lid, bedoelde beleggingsdiensten verleent of voor eigen rekening handelt. Geen vrijstelling kan worden verleend omdat de betrokken beleggingsonderneming alvorens zij grensoverschrijdend in Nederland activiteiten mag verrichten reeds dient te beschikken over een door de toezichthoudende instantie van die andere lidstaat op grond van artikel 5, eerste lid, van MiFID II verleende vergunning.

Op grond van artikel 1:19c, aanhef en onderdeel b, van de Wft kan geen vrijstelling worden verleend aan beleggingsondernemingen die zijn opgenomen in het door ESMA in overeenstemming met artikel 48, eerste lid, van MiFIR bijgehouden register. In dat register kunnen uitsluitend beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is worden opgenomen die het ingevolge artikel 46 van MiFIR is toegestaan in de lidstaten beleggingsdiensten te verlenen of beleggingsactiviteiten te verrichten. ESMA kan pas tot registratie van een beleggingsonderneming uit een staat die geen lidstaat is, die toestemming heeft gevraagd om in de Europese Unie actief te mogen zijn, overgaan als aan de in artikel 46, tweede lid, van MiFIR neergelegde voorwaarden is voldaan. Daartoe behoort de voorwaarde dat de Europese Commissie ten aanzien van de staat van de zetel van de betrokken beleggingsonderneming een gelijkwaardigheidsbesluit als bedoeld in artikel 47, eerste lid, van MiFIR heeft genomen. Dit heeft tot gevolg dat wanneer de Europese Commissie bijvoorbeeld met betrekking tot Australië een dergelijk gelijkwaardigheidsbesluit heeft genomen en tevens is voldaan aan de overige voorwaarden voor registratie door ESMA de betrokken beleggingsonderneming met zetel in Australië niet (meer) op grond van artikel 10 van de vrijstellingsregeling is vrijgesteld van de vergunningplicht van artikel 2:96 van de Wft.

Van belang is verder dat artikel 1:19c, aanhef en onderdeel a, van de Wft regelt dat artikel 2:96 van de Wft niet van toepassing is op beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is die uitsluitend op eigen initiatief van een cliënt met zetel of

⁵ Kamerstukken II 2016/17, 34 583, nr. 6 p. 17.

⁶ Op grond van artikel VIII van de Wet implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (Stb. 2017,#) behoeft een beleggingsonderneming met zetel in een derde land die op het tijdstip van inwerkingtreding van die wet beschikt over een vergunning om in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of beleggingsactiviteiten te verrichten en op dat tijdstip geen bijkantoor in Nederland heeft tot 1 januari 2019 niet te voldoen aan de in artikel 2:99a, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wft neergelegde verplichting om in Nederland een bijkantoor te vestigen

woonplaats in Nederland aan die cliënt beleggingsdiensten verlenen of voor deze beleggingsactiviteiten verrichten door voor eigen rekening met een cliënt te handelen. Er bestaat derhalve geen noodzaak om dergelijke beleggingsondernemingen vrijstelling te verlenen op grond van artikel 10 van de vrijstellingsregeling.

Tenslotte wordt opgemerkt dat een beleggingsonderneming die op grond van artikel 10 van de vrijstellingsregeling is vrijgesteld van artikel 2:96 van de Wft niet hoeft te beschikken over een vertegenwoordiger met adres in Nederland als bedoeld in artikel 2:99b, eerste lid, aanhef, van die wet.

B (artikel 10a vrijstellingsregeling)

Het eerste lid van het nieuwe artikel 10a van de vrijstellingsregeling regelt dat een beleggingsonderneming met zetel in een staat die geen lidstaat is die in Nederland uitsluitend handelt voor eigen rekening is vrijgesteld van de vergunningplicht van artikel 2:96 van de Wft. Aan die vrijstelling is de voorwaarde verbonden dat de beleggingsonderneming in Nederland handelt met of door middel van een persoon waaraan het ingevolge de Wft is toegestaan om in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of te handelen voor eigen rekening. De achterliggende reden voor deze voorwaarde is dat – in afwijking van de vrijstelling van artikel 10, eerste lid, van de vrijstellingsregeling – voor de vrijstelling van artikel 10a, eerste lid, ook personen in aanmerking kunnen komen die in de lidstaat van hun zetel niet onder toezicht staan. Door aan onderhavige vrijstelling de voorwaarde te verbinden dat vrijgestelde personen uitsluitend transacties in financiële instrumenten mogen uitvoeren met of door middel van andere personen waaraan het is toegestaan om in Nederland beleggingsdiensten te verlenen of te handelen voor eigen rekening is voldoende gewaarborgd dat op adequate wijze toezicht kan worden uitgeoefend op het handelen voor eigen rekening in Nederland door handelaren voor eigen rekening die ingevolge artikel 10a, eerste lid, zijn vrijgesteld van artikel 2:96 van de Wft. Om in Nederland (bepaalde) beleggingsdiensten te mogen verlenen of te handelen voor eigen rekening, dient de betrokken persoon in beginsel te beschikken over een ingevolge artikel 5, eerste lid, van MiFID II of artikel 2:96 van de Wft verleende vergunning of hij dient op grond van die wet te zijn vrijgesteld van die vergunningplicht.

De activiteiten van een op grond van artikel 10a, eerste lid, vrijgestelde handelaar voor eigen rekening kunnen zowel op als buiten een in Nederland beheerd of geëxploiteerd handelsplatform plaatsvinden. Indien een handelaar voor eigen rekening op een dergelijk handelsplatform voor eigen rekening handelt, is voldaan aan de in artikel 10a, eerste lid, neergelegde voorwaarde dat hij moet handelen met of door middel van een daartoe bevoegde persoon. Hetzelfde geldt voor de situatie dat een handelaar voor eigen rekening door middel van directe elektronische toegang (*direct electronic access*; DEA) op een in Nederland beheerd of geëxploiteerd handelsplatform voor eigen rekening handelt. Daarbij maakt de handelaar voor eigen rekening gebruik van de infrastructuur en de verbindingssystemen voor het doorgeven van orders van een andere persoon die cliënt, lid of deelnemer van het hiervoor bedoelde handelsplatform is. Slechts indien de *DEA-provider* op grond van de Wft bevoegd is zijn beroep of bedrijf in Nederland uit te oefenen, komt de betrokken handelaar voor eigen rekening in aanmerking voor de vrijstelling van artikel 10a, eerste lid.

Ten slotte wordt opgemerkt dat een op grond van artikel 10a, eerste lid, vrijgestelde handelaar voor eigen rekening geen notificatieprocedure behoeft te doorlopen, voordat hij zijn beroep of bedrijf in Nederland kan uitoefenen. Ook behoeft een dergelijke handelaar

voor eigen rekening niet te beschikken over een vertegenwoordiger met adres in Nederland als bedoeld in artikel 2:99b, eerste lid, aanhef, van de Wft.

Voor een toelichting op het tweede lid van artikel 10a wordt verwezen naar de hiervoor opgenomen toelichting op artikel 10, vierde lid.

C (artikel 18 vrijstellingsregeling)

Op grond van artikel 18, eerste lid, van de vrijstellingsregeling (nieuw) zijn beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de vrijstellingsregeling, vrijgesteld van hetgeen ingevolge het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de Wft, met uitzondering van de artikelen 3:5 en 3:7 van de Wft, is bepaald. Artikel I, onderdeel A, van deze regeling beperkt het toepassingsbereik van de in artikel 10, eerste lid, opgenomen vrijstelling tot, voor zover belang, beleggingsondernemingen met zetel in Australië, de Verenigde Staten van Amerika of Zwitserland die in Nederland uitsluitend beleggingsdiensten verlenen aan professionele beleggers als bedoeld in bijlage II, afdeling I, van MiFID II, of in aanmerking komende tegenpartijen. In verband met deze wijziging van het toepassingsbereik van artikel 10, eerste lid, kan de in artikel 18, eerste lid, (nieuw) opgenomen zinsnede met betrekking tot de verlening van beleggingsdiensten aan in aanmerking komende tegenpartijen of professionele beleggers vervallen.

Aangezien op grond van artikel 10a, eerste lid, van de vrijstellingsregeling alleen vrijstelling kan worden verleend van de vergunningplicht van artikel 2:96 van de Wft, maar niet van de doorlopend toezichteisen, bepaalt artikel 18, tweede lid, van de Wft (nieuw) dat handelaren voor eigen rekening met zetel in een staat die geen lidstaat is, die ingevolge artikel 10a, eerste lid, zijn vrijgesteld eveneens zijn vrijgesteld van het bepaalde ingevolge het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen. Zij dienen echter wel te voldoen aan de artikelen 3:5 en 3:7 van de Wft.

D (artikel 35 vrijstellingsregeling)

Het in dit onderdeel opgenomen nieuwe tweede lid van artikel 35 van de vrijstellingsregeling regelt dat beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is die ingevolge 10a, eerste lid, zijn vrijgesteld van de in artikel 2:96 van de Wft neergelegde vergunningplicht tevens zijn vrijgesteld van het bepaalde in de hoofdstukken 4.2 en 4.3 van de Wft. Een op grond van artikel 10a, eerste lid, vrijgestelde persoon is het slechts toegestaan om in Nederland voor eigen rekening te handelen. Hij mag – anders dan de personen die onder het toepassingsbereik van artikel 10 vallen – in Nederland geen beleggingsdiensten (aan derden) verlenen. Om die reden kan aan een ingevolge artikel 10a, eerste lid, vrijgestelde persoon ook vrijstelling worden verleend van in het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de Wft opgenomen doorlopend toezichteisen die tot doel hebben om de belangen van beleggers te beschermen. Deze gedragsregels zijn wel van toepassing op een ingevolge artikel 10, eerste lid, vrijgestelde persoon.

Teneinde de potentiële risico's van het gebruik van financiële algoritmen door ingevolge artikel 10a vrijgestelde handelaren voor eigen rekening te mitigeren, zoals het risico op het overbelasten van de systemen van de handelsplatformen als gevolg van het groot aantal door hen ingeleide orders, regelt artikel 35, tweede lid, (nieuw) dat zij moeten voldoen aan de in artikel 4:91n van de Wft opgenomen doorlopend toezichteisen. Artikel 4:91n schrijft voor waaraan beleggingsondernemingen die zich bezighouden met

algoritmische handel met inbegrip van beleggingsondernemingen die een techniek van hoogfrequente algoritmische handel toepassen, dienen te voldoen.

Artikel 6

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze ministeriële regeling. De regeling treedt op 3 januari 2018 in werking.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

W.B. Hoekstra